

Seat No. : _____

MA-101

November-2016

B.Com., Sem.-V**301 : Economics****(Economics of International Trade)****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70]**

સૂચના : નીચેનાં દરેક પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

1. (a) રેન્ડાનો તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવતનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.
અથવા હક્કસર-ઓહલીનનો સાધન-ભાવ સમાનીકરણનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.
(b) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારને અસર કરતાં પરિબળો વર્ણિતો.
અથવા આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારના ફાયદાઓ તપાસો.
(c) આંતરિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર વચ્ચેનાં તફાવતના મુખ્ય મુદ્દાઓ તપાસો.
અથવા નિરપેક્ષ વાસ્તવિક ખર્ચ તફાવતનો ઘાલ ઉદાહરણથી સમજાવો.
2. (a) વ્યાપારની શરતોનાં ઘાલો લખો.
અથવા વ્યાપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબળો તપાસો.
(b) લેણ-દેણ તુલામાં ખાદ્ય માટેનાં કારણો લખો.
અથવા અવમૂલ્યન પર એક નોંધ લખો.
(c) ઓફર કર્વ સમજાવો.
અથવા વ્યાપાર તુલા અને લેણ-દેણ તુલા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
3. (a) મુક્ત વેપાર એટલે શું ? મુક્ત વેપારની તરફેણાની દલીલો તપાસો.
અથવા જકાતનો અર્થ આપો, તેનાં પ્રકારો જણાવો.
(b) સંરક્ષણ નીતિના ભાગ તરીકે બાળ ઉધોગની દલીલ.
અથવા લાદણ નીતિ અંગે લખો.
(c) ઇન્દ્રાંત્રી જકાત પર એક નોંધ લખો.
અથવા આયાત-જકાત અને આયાત-ક્વોટા પર ટૂંકમાં લખો.
4. (a) વિનિમય-નિર્ધારણનો સમખરીદશાંતિ ક્ષમતા સિદ્ધાંત ટીકાતમક રીતે લખો.
અથવા સ્થિર વિનિમય દર નીતિનાં ફાયદાઓ તપાસો.
(b) કુગાવો કઈ રીતે વિનિમય દરને અસર કરશે ?
અથવા પરિવર્તનશીલ વિનિમય દર પર એક નોંધ લખો.

(c) વિનિમય દર અને વાજુદર વચ્ચેનો સંબંધ તપાસો.

આણવા

અખનો પારસ્પારિક માંગનો સિદ્ધાંત દ્રોકમાં લખો.

14

5. બહુવિકલ્પવાળા પ્રશ્નો : (M.C.Q.)

- (1) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવતનો ખ્યાલ કર્યાં અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કર્યો ?
 (a) રિકાડો (b) માર્શલ (c) એડમ સિમથ (d) જે.એસ. મીલ
- (2) નીચેનામાંથી કઈ પરિસ્થિતિમાં આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર શક્ય નહીં બને ?
 (a) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવત (b) તુલનાત્મક ખર્ચ (c) સમાન ખર્ચ (d) શૂન્ય ખર્ચ
- (3) ઓફર વર્કનો ખ્યાલ કોણો રજૂ કર્યો ?
 (a) માર્શલ એજવર્થ (b) જે.એસ. મીલ (c) રિકાડો (d) ડક્સર
- (4) નીચેનામાંથી કૃષું પરિબળ વ્યાપારની શરતને અસર કરશે નહીં ?
 (a) આયાત (b) જકાત (c) અવમૂલ્યન (d) રાજકીય સંબંધો
- (5) સમખરીદશક્તિ ક્ષમતા સિદ્ધાંતના પ્રણોતા કોણ છે ?
 (a) નુક્સ (b) ગોસ્ટોવ કેસલ (c) માર્શલ (d) રિકાડો
- (6) આવકનાં ફેરફાર હારા લેણ-દેણ તુલામાં આપોઆપ સમતુલા આવશે તેની સમજૂતી કોણો આપી ?
 (a) પ્રા. માર્શલ (b) સેમ્યુલસન (c) કેઈસ (d) કિડલબર્ગર
- (7) ભારત સરકાર નીચેનામાંથી શેની પાછળ વધુમાં વધુ સબસીડી આપે છે ?
 (a) પેટ્રોલિયમ પેદાશ (b) ખાતર (c) સિમેન્ટ (d) કાર
- (8) ક્યા પ્રકારના આયાત-નિકાસનો હિસાબ વ્યાપાર તુલામાં રખાય છે ?
 (a) ભૌતિક વસ્તુઓ (b) અભૌતિક વસ્તુઓ
 (c) વપરાશી વસ્તુઓ (d) ઉપયોગી વસ્તુઓ
- (9) 19મી સદીમાં અમેરિકામાં સૌપ્રથમ સંરક્ષણ નીતિની તરફણામાં કોણ બોલ્યું ?
 (a) પ્રો. ફિશર (b) એડમ સિમથ (c) હેમિલ્ટન (d) ટાઉનિંગ
- (10) નીચેનામાંથી કઈ પરિસ્થિતિમાં ટેકશાળી ક્ષમતા સિદ્ધાંત સાચો હરશે ?
 (a) સુવર્ણ નાણું (b) કાગદી નાણું (c) સોનાં ધોરણા (d) શાખી નાણું
- (11) નીચેનામાંથી કઈ સ્થિતિ વર્તમાનમાં સાર્વાંક અર્થતંત્રનું વાસ્તવિક ચિત્ર દેશના સમગ્ર અર્થતંત્રમાં જોવા મળે છે ?
 (a) વ્યાપાર તુલા (b) લેણ-દેણ તુલા (c) ચલણ અનામત (d) સોનાનો જથ્થો
- (12) નીચેનામાંથી કઈ પરિસ્થિતિમાં સમખરીદશક્તિ ક્ષમતા વધુ વ્યવહારે બનશે ?
 (a) કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં (b) સોના ધોરણમાં
 (c) ચાંદી ધોરણમાં (d) અપરિવર્તનશીલ કાગદી ચલણ વ્યવસ્થામાં
- (13) લેણ-દેણ તુલામાં કેટલાં ખાતાઓ હોય છે ?
 (a) એક (b) બે (c) ત્રણ (d) પાંચ
- (14) આવક વિનિમયની શરતનો ખ્યાલ કોણો આપ્યો ?
 (a) જેકબ વાયનર (b) પ્રા. માર્શલ (c) પ્રો. ડોરાન્સ (d) ટાઉનિંગ

Seat No. : _____

MA-101

November-2016

B.Com., Sem.-V**301 : Economics****(Economics of International Trade)****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70****Instruction : All the questions carry equal marks.**

1. (a) Explain the comparative cost advantage theory of Ricardo. 6
OR
 Discuss factor endowment theory of Heckscher Ohlin.
- (b) Describe the factors affecting International Trade. 4
OR
 State the merits of International Trade.
- (c) Explain the main points of difference between internal and external trade. 4
OR
 Explain the concept of absolute cost with example.
2. (a) Write on the concepts of terms of trade. 6
OR
 What are the factors which affect terms of trade ?
- (b) Discuss the causes for deficit in balance of payments. 4
OR
 Write on devaluation.
- (c) Write on offer curve. 4
OR
 Differentiate Balance of Payment and Balance of Trade.
3. (a) What is free trade ? Examine the arguments in favour of the free trade. 6
OR
 State the meaning and types of Tariffs.
- (b) Examine the argument of infant industry. 4
OR
 Write on anti-dumping policy.
- (c) Write a short note on optimum tariff. 4
OR
 Briefly explain the concept of Import tariff and Import quota.
4. (a) Discuss critically the purchasing power parity theory of exchange rate. 6
OR
 Discuss the merits of fixed exchange rate system.
- (b) How does the inflation affect the exchange rate ? 4
OR
 Write a short on flexible exchange rate system.

5. (c) Write short note on exchange rate and interest rate.

OR

Briefly explain Prof. Mill's theory of Reciprocal Demand.

Multiple choice questions (M.C.Q.)

 - (1) Absolute cost theory was propounded by

(a) Ricardo	(b) Marshall	(c) Adam Smith	(d) J.S. Mill
-------------	--------------	----------------	---------------
 - (2) International trade is not possible in a situation

(a) Absolute cost	(b) Comparative Cost	(c) Equal cost	(d) Zero cost
-------------------	----------------------	----------------	---------------
 - (3) Who propounded the theory of offer curves ?

(a) Marshall-Edgeworth	(b) J.S. Mill
(c) Ricardo	(d) Heckscher
 - (4) Which factor does not influence the terms of trade ?

(a) Import	(b) Tariff	(c) Devaluation	(d) Political relations
------------	------------	-----------------	-------------------------
 - (5) Who propounded the theory of purchasing power parity ?

(a) Nurkse	(b) Gustav Cassel	(c) Marshall	(d) Ricardo
------------	-------------------	--------------	-------------
 - (6) Automatic adjustment in the balance of payments through income changes has been explained by

(a) Prof. Marshall	(b) Samuelson	(c) Keynes	(d) Kindleberger
--------------------	---------------	------------	------------------
 - (7) In which of the following items the government of India spend the highest rate of subsidy ?

(a) Petroleum Products	(b) Fertilizer	(c) Cement	(d) Car
------------------------	----------------	------------	---------
 - (8) Balance of trade show balance sheet of what types of Import-Export ?

(a) Material goods	(b) Non-material goods
(c) Consumption goods	(d) Usable goods
 - (9) Who first argue in favour of protection policy in America in 19th century ?

(a) Prof. Fisher	(b) Adam Smith	(c) Hamilton	(d) Taussing
------------------	----------------	--------------	--------------
 - (10) Mint parity theory is valid under

(a) Gold money	(b) Paper money	(c) Gold standard	(d) Credit money
----------------	-----------------	-------------------	------------------
 - (11) Which of the following presents a real picture of the overall economy of the country ?

(a) Balance of trade	(b) Balance of payment
(c) Currency reserves	(d) Stock of gold with country
 - (12) P.P.P. theory valid under which situation ?

(a) Any situation	(b) Gold standard
(c) Silver standard	(d) Non-convertible paper standard
 - (13) How many accounts are there in Balance of Payments ?

(a) one	(b) two	(c) three	(d) five
---------	---------	-----------	----------
 - (14) The concept of income-terms of trade is given by

(a) Jacob Viner	(b) Prof. Marshall	(c) Prof. Dorrance	(d) Taussing
-----------------	--------------------	--------------------	--------------